

Proiecție eveniment

Astăzi seară, la Castelul Bánffy de la Bonțida – *Odessa în flăcări.*

»Pagina 2

Eveniment

F.O.C.A. și Mo, aka Robotzi și echipa de la Creative Monkeyz vin azi la Cluj pentru un maraton și o lansare cu cântec.

»Pagina 7

InterogaTUFF

Michael Madsen la EcoTUFF

»Pagina 8

APERITIFF

Publicație oficială a TIFF

#5

Marti, 7 iunie, 2011

www.tiff.ro | www.tiff.tv

 FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE FILM TRANSILVANIA

EDIȚIA 10, 3–12 Iunie 2011
CLUJ-NAPOCA

Prezentat de:

 BANCA TRANSILVANIA

Retrospectivă Pierre Étaix

Lângă numele lui Pierre Étaix nu e de ajuns și nu e corect să pui doar “regizor de film”. Étaix are una dintre cele mai spectaculoase biografii dintre toți regizorii celebrați la TIFF în primii 10 ani, activînd mai multe decenii ca și clown, desenator, actor de teatru și colaborator al lui Jaques Tati ca și grafician și creator de gaguri pentru filmul *Unchiul meu* și musicalul *Zi de sărbătoare la Olympia*.

A debutat în 1961 cu scurtmetrajul *Rupture*, recompensat cu premiul FIPRESCI, anul următor aducîndu-i un Oscar pentru un alt short, *La mulți ani*, scrise împreună cu Jean-Claude Carrière, scenaristul de buzunar al lui Buñuel. Étaix a realizat mai multe lungmetraje în anii '70, înainte de a reveni pe scenă ca și clown, comediant și actor de teatru.

Ca actor, a lucrat cu Bresson, Fellini, Oshima și Philip Kaufman pentru *Henry și June*. Cariera lui Étaix a stat sub semnul comediei și dedicației totale față de public, selecția retrospectivă fiind o celebrare a uneia dintre cele mai șarmante și intime conștiințe comice ale ultimei jumătăți de secol, un bricoleur de farse, comedie de budoar, portret de familie și puțină critică socială. Pe repede înainte, doar ca aperitif, ce

puteți vedea de azi încolo: *Pretendentul* e un remake după Buster Keaton și un omagiu adus filmului mut despre un tînăr sfios care trebuie să se însoare pronto pentru a moșteni o avere; *Unde curge lapte și miere* e un documentar burlesc voyeuristic despre escapadele litorale ale francezilor imediat după garagațele din mai '68; *Marea Dragoste* e o comedie de moravuri despre un corporatist old school care începe să alerge după fus-

ta unei secretare prin cotloanele imperiului industrial stăpînit de socrul său; *Yo Yo* e un road movie despre o familie sărăcită care se salvează prin intermediul fiului lor care devine un clown de succes; *Sănătatea înainte de toate* e o comedie despre Pierre, un tînăr copleșit de ritmul vieții moderne și care decide să schimbe orașul pe o vilă răcoroasă, provenșală. În plus, mai sînt trei scurtmetraje, prezentate în deschiderea lungme-

trajelor: *Rupture*, *La mulți ani* și *În plină formă*. Cu ajutorul restaurării realizate de Fondation Groupama Gan pour le Cinéma, împreună cu Studio 37 și Pierre Étaix, toate cele cinci lungmetraje și trei scurtmetraje realizate de regizorul și comicului francez Pierre Étaix pot fi urmărite, pentru prima dată în formula completă, la TIFF.

– Mark Racz

Cinematografele TIFF

Cinema Florin Piersic
Piața Mihai Viteazul 11

Casa de cultură a studenților
Piața Lucian Blaga 1-3

Cinema Victoria
B-dul Eroilor 51

Cinema Arta
Universității 3

Odeon Cineplex - Sala 1
Odeon Cineplex - Sala 4
Odeon Cineplex - Sala 5
Odeon Cineplex - Sala 6
Polus Center Cluj,
Avram Iancu 492-500,
Comuna Florești

Ursus Open Air
Piața Unirii

Mănăstur Open Air
terenurile de sport,
zona complexului Nora

Centrul Cultural Francez
I.C. Bratianu 22

Marty Cafe
Victor Babeș 39

Galerie Muzeul de Arta
Piața Unirii 30

Boiler Club
Henri Barbusse 59-61

DONCAFÉ

AperiTIFF

Redactor șef:
Laura Popescu

Redactori:
Cristi Mărculescu, Anca Grădinaru, Mark Racz,
Radu Meza, Raluca Bugnar, Andra Szasz

Pagina de engleză:
Martin Blaney, Jay Weissberg, David Robinson

Reporter:
Oana Moisil, Paul Boca, Mihaela Ursan

Fotografi:
Răzvan Șut, Vlad Gherman

Graphic design:
Carmen Gociu

Distribuție:
Ionuț Husti

Tipărit la:
Media Pro

TIFF la cald

Premieră mondială la TIFF

Cum ar fi să poți trage cu ochiul și cu urechea la ce vorbesc oamenii din mașina care tocmai te-a depășit la semafor? Ei bine, pasionații de teatru experimental din Cluj vor putea afla asta pe pielea lor, grație unei premiere teatrale internaționale, organizate de TIFF. 6 mașini, 12 actori, 18 spectatori, 4 piese, un oraș într-o oră și jumătate. Asta conține spectacolul de teatru experimental „Auto-bahn”, care se derulează de ieri, în premieră mondială, la TIFF 2011. Grupuri de câte 3 spectatori vor putea pătrunde pe cea mai intimă scenă pe care actorii au putut juca până acum – într-o mașină. „Practic, este un spectacol aproape unu la unu. Un spectator, un actor”, a dezvăluit regizoarea Mihaela Sirbu. „Punerea în scenă a piesei lui

Neil LaBute a venit ca o necesitate de a face ceva cu orice preț. Este pentru prima dată, din câte știm, ca un spectacol de teatru să se joace într-o mașină care merge pe șosea. Desigur că majoritatea replicilor se rostesc atunci când mașina staționează, pentru a-i proteja pe spectatori, dar jocul actoricesc continuă, iar scenografia și orașul ne ajută mult”. Acțiunea se va derula în 6 mașini, care vor porni de la Teatrul Maghiar, în fiecare zi până în 9 iunie, cu începere de la ora 21:30, iar o piesă durează aproximativ 25 de minute. Apoi, spectatorii vor avea ocazia să schimbe mașinile, iar în total evenimentul va dura o oră și jumătate. Piese nu au legătură între ele.

– Andra-Daria Szasz

InterogaTIFF / Q&A

Srinivas Sunderrajan

Proiectul fără titlu al lui Kartik Krishnan

Srinivas Sunderrajan – regizorul de la *Proiectul fără titlu al lui Kartik Krishnan* a cheltuit aproape tot bugetul de 1000 de dolari al filmului pe mită.

Ai menționat că filmul este semi-autobiografic. Care este partea autobiografică din *Proiectul fără titlu al lui Kartik Krishnan*?

Nu am pornit cu ideea de a face un film autobiografic, dar pe măsură ce am lucrat la film, câteva dintre experiențele mele din timpul procesului de producție au ajuns să fie transpuse în film. De exemplu, imaginea cu podul care apărea inexplicabil din când în când este una dintre acestea.

Filmul era de la început intenționat ca un comentariu meta la adresa procesului de creație sau această latură s-a dezvoltat pe parcurs?

Am început făcând un film despre un programator (Khartik Krishnan) îndrăgostit de o colegă de birou care încearcă să facă un film de scurt metraj în timpul liber, dar pe parcurs am întâlnit câteva dificultăți. Clădirile în care filmam erau foarte vechi și la un moment dat una dintre locațiile noastre principale efectiv s-a prăbușit în timp ce eram în drum spre filmare. Apoi, o parte dintre actori nu au mai putut aloca timp proiectului din cauza unor alte contracte și am abandonat proiectul pentru o vreme. Colaboratorul meu principal (Vijesh Rajan n.r.) m-a convins că trebuie să terminăm filmul așa că am schimbat planul. Inițial trebuia să fie doar un film într-un film și în cele din urmă am ajuns să facem un film într-un film

într-un film, introducând o parte de meta comentariu.

Ai spus că ai reușit să faci acest film cu un buget de aproximativ 1000 de dolari. Pe ce s-au cheltuit banii?

În mare parte pe mită. Sistemul indian este foarte dificil din punct de vedere birocratic și există multe piedici în calea unui realizator de film independent. A trebuit să plătesc tot felul de taxe, aprobări și “mite legale”. Apoi, pentru scenele din bar a trebuit să mituim angajații localului să ne lase să filmăm duminică dimineața de la 6 la 9, înainte să vină patronul și după aceea trebuia să ne furișăm pe ușa din spate. Dacă nu reușeam să filmăm în cele câteva ore, săptămîna următoare trebuia să dăm din nou mită. În rest, am mai plătit închirierea unei camere HDV. Am montat pe un laptop pe care mi-l împrumuta din când în când un prieten, în timpul săptămînii. Apoi am folosit ultimii bani pe plicuri și taxe poștale ca să-mi trimit filmul la cit mai multe competiții și festivaluri. Am introdus personajul System (jucat de D. Santosh – un fel de Samuel L. Jackson indian) ca o metaforă menită să ilustreze piedicile pe care sistemul le pune în fața realizatorilor de film independent. **Ai trecut și tu prin același proces creativ ca personajul tău?**

În India se practică în mod obișnuit un tip foarte diferit de cinema, adi-

Proiecție Eveniment

La palatul Bánffy de la Bonțida: *Odessa în flăcări*

Proiecția eveniment a filmului *Odessa în flăcări* are loc în această seară la Castelul Bánffy din Bonțida. De pe marele ecran al Festivalului de la Veneția, *Odessa în flăcări* va fi proiectat pe înaltele ziduri ale castelului astăzi de la ora 21:30. Invitația la castel e la o poveste ruptă din realitatea Celui De-al Doilea Război Mondial.

Soprană pe scena basarabeană și apoi pe cea a Odesei ocupată de Uniunea Sovietică, Maria Teodorescu, interpretată de celebra Maria Cebotari, este o mamă care, în ciuda dezgustului pe care îl are față de sovietici, cîntă pentru aceștia cu speranța de a-și regăsi fiul. Familia ei este răspîdită înăuntrul și în afara granițelor Uniunii Sovietice timp de un an. Soțul Mariei, Michelle, neputincios să își salveze

soția și fiul, va pătrunde în Odessa la final, odată cu trupele române care vor recîștiga teritoriul.

Într-o perioadă în care drepturile omului sînt înlocuite cu obligația de supunere și tăcere, personajele își trăiesc de fapt rolul din afara scenariului. Cîțiva dintre protagoniștii din *Odessa în flăcări* au făcut închiisoare în urma producerii filmului. Capodopera este o coproducție româno-italiană semnată de Nicolae Kirișescu și Carmine Gallone, unul dintre renumiții regizori italieni din prima jumătate a secolului 20. Pentru abordarea realistă a dramei refugiaților din Basarabia din Cel de-al doilea război mondial, filmul a fost interzis și considerat pierdut timp de mai bine de 50 de ani.

– Oana Moisil

TIFF Lounge

Astăzi

Radu Muntean
regizor și membru al **Juriului Competiției Oficiale TIFF 2011.**

Ora 17.00,
Ursus Open Air
Piața Unirii.

vrea să spună tipu' ăsta?”.

Unde a fost lansat sau distribuit filmul?

Nu am avut o lansare acasă pentru că în India un film trebuie să aibă o durată de peste două ore pentru a putea fi proiectat în cinema. A avut doar prezențe în cadrul unor festivaluri de film.

– A consemnat Radu Meza

Vox POP

Soluții locale pentru dezordinea globală

” **Doina G., 19 ani:** Sînt de la 70 km de Cluj, dar deja de 4 ani, pe durata TIFF, vin și stau la cineva în Cluj și merg la cîte 4 – 5 filme pe zi. Pentru mine, TIFF este cel mai educativ festival românesc, la fel ca și filmul pe care l-am văzut azi

Camelia P., 22 ani: Filmele din cadrul TIFF sînt de cele mai multe ori niște povești care te marchează și pe care cu siguranță îți dorești să le revezi măcar o dată iar eu, de cel puțin 3 ani, vin la TIFF și am această părere bine formată. Ei bine, filmul de astăzi prezintă o problemă globală, pe care nu îți dorești să o auzi neapărat, sau să o vezi de mai multe ori; ceea ce este totuși bine e prezentarea soluțiilor pe care le oferă filmul la aceste probleme.

Reporter: Mihaela Ursan

Competiție

O viață însemnată

Filmul lui Federico Veiroj ar putea fi cea mai admirabilă economică intrare din competiție. Are doar 67 de minute și e împărțit curat în două - viața dinainte și viața de după închiderea cinematice a lui Jorge, funcționarul ei stoic și dedicat. Trecutul lui Jorge a picurat static, printre afișele osificate și venerate ale marilor titluri, retrospective, integrale și omagii aduse *auteur*-ilor. Imaginea semnată de Arauco Hernández Holz, filmată color dar prelucrată alb-negru e ca un costum fin, fără cusături inutile și îmbinarea celor două jumătăți duce la un rezultat surprinzător. Jorge e un gîndac de bălegar, rosto-

golind continuu bulgărele înțepenit al cinemaului de artă ținut în viață artificial de mina de spectatori de la fiecare proiecție. Într-o zi, sponsorii cinematicei se spală pe miini de ea și Jorge închide ultima proiecție, își apucă petru ultima oară servietă pătrată și închide pentru ultima oară ușa cinematicei. Veiroj alege o bucată muzicală care face ca ieșirea lui în lumea cu lumină nefiltrată de afară să semene cu un pod vrăjit făcut din pură iubire cinefilă. Preț de câteva clipe, cît Jorge se suie în autobuz și varsă câteva lacrimi grele, Veiroj are timp să facă o reverență cinemaului cu cotloanele lui complicate, coșcovite sub straturi-straturi de melancolie. Filmul

lui înaintează pe muchii fine, ca un circar într-un echilibru perfect pe o sîrmă la înălțime. Performanța lui Veiroj e la fel de anonimă și de aproape de perfecțiune ca ușurința acestui acrobat pe mușchii căruia nu se ghicește nimic din complicațiile antrenamente. Jorge pășește din lumea filmului în filmul propriei vieți și se dovedește că ea posedă eleganța unui film *arthouse*. Își ia inima în dinți și abordează femeia pe care o place și după o escapadă în oraș în care se metamorfozează dintr-un curator imobil într-un personaj fluid de cinema, o invită, unde în altă parte, la film.

- Laura Popescu

Votul publicului

Competiție

Proiectul fără titlu al lui Khartik Krishnan / Untitled Khartik Krishnan 3.24 / 141
O sîmbătă obișnuită / Innocent Saturday 3.10 / 120

Barometru general

Vitus/Vitus 4.82 / 242
Balanța/The Oak 4.77 / 26
Niki Ardelean, colonel în rezervă / Niki and Flo 4.75 / 4
Lumea văzută de Simon / Simple Simon 4.67 / 12

Școala noastră / Our school 4.66 / 149
Pina/Pina 4.65 / 262
Drumul de întoarcere / The Way Back 4.61 / 54
Mr. Nobody / Mr. Nobody 4.61 / 41

MIC GLOSAR DE FILM #5:

SHORT FILM GLOSSARY #4: 1) - LISTEN MAN, WHAT'S "MONTAGE PARALLÈLE"? 2) - WELL MAN... YOU KNOW WHEN YOU ARE AT WORK AND AN ANNOYING CHICK COLLEAGUE IS BLA-BLAING ON SOMME STUPID SHIT, AND YOU STARE AT HER BREASTS AND ASK YOURSELF HOW SHE LOOKS NAKED, AND ACTUALLY YOU THINK ABOUT BEING WITH YOUR BUDDIES AT THE SEASIDE? 3) - YES / - WELL IT'S SOMETHING LIKE THAT !

Program / marți / 7 iunie

CINEMA FLORIN PIERCIC

11:00 - 97'
Îngerul / The Angel
Norvegia, Suedia, Finlanda; Margreth Olin; Focus Norvegia [411]

13:15 - 107'
Misiunea londoneză / Mission London
Bulgaria, Ungaria, Macedonia, Marea Britanie; Dimitar Mitovski; Supernova [412]

15:30 - 148'
7 păcate iertate / 7 Sins Forgiven
India; Vishal Bhardwaj; Supernova [413]

18:30 - 100'
Aleea regelui / King's Road
Islanda; Valdis Oskarsdottir; Competiție [414]

21:00 - 98'
Undeva / Somewhere
S.U.A.; Sofia Coppola; Supernova [415]

23:15 - 80'
Fochistul / A Stoker
Rusia; Aleksei Balabanov; Fără Limită [416]

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00 - 108'
Balada tristă de trompetă / Balade triste de trompeta
Spania, Franța; Alex de la Iglesia; Supernova [421]

18:00 - 83'
Prezententul / Le Soupirant
Franța; Pierre Etaix

12' La mulți ani / Hereux Anniversaire
Franța; 100% Pierre Etaix [422]

21:00 - 127'
Fericirea mea / My Joy
Germania, Ucraina, Olanda; Sergei Loznitsa; Supernova [423]

CINEMA VICTORIA

10:00 - 80'
Unde curge lapte și miere / Pays de Cocagne
Franța; Pierre Etaix; 100% Pierre Etaix [431]

11:45 - 93'
Schelete / Skeletons
Marea Britanie; Nick Whitfield; Umbre [432]

13:45 - 140'
A fost odată în Monga / Monga
Taiwan; Doze Niu; Wasted Youth [433]

16:30 - 74'
Proiectul fără titlu al lui Khartik Krishnan / The Untitled Khartik Krishnan Project,
India; Srinivas Sunderrajan; Competiție [434]

18:30 - 97' Principii de viață / Principles of Life,
Romania; Constantin Popescu; Competiție 12' All Flowers in Time,
S.U.A.; Canada; Umbre scurtmetraje [435]

21:30 - 67' O viață însemnată / La vida util,
Uruguay, Spania; Federico Veiroj; Competiție 22', Ninjas / Ninja,
Brazil; Umbre scurtmetraje [436]

CINEMA ARTA

10:00 - 87'
Marea dragoste / Le Grand Amour
Franța
11' Ruptura / Rupture
Franța; 100% Pierre Etaix [441]

12:30 - 83'
Jiro visează la sushi / Jiro Dreams of Sushi
S.U.A., Japonia; David Gelb; Ce se intampla, documentarul? [442]

14:30 - 112'
Amintiri despre supradetvoltare / Memorias del desarrollo
Cuba, S.U.A.; Miguel Coyula; Fără Limită [443]

17:00 - 106'
Reconstituirea / Reenactment
România; Lucian Pintilie; 100% Lucian Pintilie [444]

20:30 - 95'
Dușmanul meu cel mai bun / My Best Fiend
Germania; Werner Herzog; 3x3 [445]

22:30 - 73'
Bărbat în baie / L'homme au bain*
Franța; Christophe Honore; Fără Limită [446]

ODEON CINEPLEX - SALA 1

15:00 - 87'
Camera copilului / La petite chambre
Elveția, Luxemburg; Stephanie Chuat, Veronique Raymond; Supernova [482]

17:30 - 86'
Lumea văzută de Simon / Simple Simon
Suedia; Andreas Ohman; EducaTIFF [483]; 15+

20:00 - 132'
De ce trag clopotele, Mitică? / Carnival Scenes
România; Lucian Pintilie; 100% Lucian Pintilie [484]

23:00 - 100'
Măinile tatălui meu / Winter's Bone
S.U.A.; Debra Granik; Supernova [485]

ODEON CINEPLEX - SALA 4

14:30 - 74'
Pruncul Iisus din Flandra / Little Baby Jesus of Flander
Belgia; Gust Van Den Berghe; Focus Belgia [492]

17:00 - 97'
Tilt
Bulgaria, Germania; Victor Chuchkov; Wasted Youth [493]

19:30 - 90'
Peștera viselor uitate / Cave of Forgotten Dreams
Franța; Werner Herzog; Evenimente Speciale [494]
proiecție 3D / 3D projection

22:15 - 86'
Gandu*
India; Q; Wasted Youth [495]

ODEON CINEPLEX - SALA 5

14:45 - 75'
În eternitate / Into Eternity,
Danemarca, Suedia, Finlanda, Italia; Michael Madsen; Ce se intampla, documentarul? [4A2]

17:15 - 113'
Soluții locale pentru dezordinea globală / Solutions Locales pour un Désordre Global
Franța; Coline Serreau; Ce se intampla, documentarul? [4A3]

19:45 - 118'
A opta zi / La huitieme jour
Belgia, Franța; Jaco van Dormael; 3x3 [4A4]

22:45 - 113'
Lunea, la soare / Los Lunes al sol
Spania, Franța, Italia; Fernando Leon de Aranoa; 3x3 [4A5]

ODEON CINEPLEX - SALA 6

15:15 - 76'
După-amiaza unui tortionar / The Afternoon of a Torturer
România, Franța; Lucian Pintilie; 100% Lucian Pintilie [4B2]

17:45 - 115'
Regele de pe insula Diavolului / The King of Devil's Island
Norvegia, Franța, Polonia, Suedia; Marius Holst; Wasted Youth [4B3]

20:15 - 89'
Nu e dracul atât de negru / Nothing's All Bad*
Danemarca; Mikkel Munch-Fals; Fără Limită [4B4]

22:30 - 89'
Totul va fi bine / Everything Will Be Fine
Danemarca; Christoffer Boe; Back to TIFF [4B5]

URSUS OPEN AIR - PIAȚA UNIRII

21:45 - 98'
Sunetul zgomotului / Sound of Noise
Suedia, Franța; Ola Simonsson, Johannes Stjärne Nilsson; Piața Unirii [451]

MĂNĂȘTUR OPEN AIR

22:00 - 100'
Seniorii / Oldboys
Danemarca; Nikolaj Steen; Supernova [461]

CENTRUL CULTURAL FRANCEZ

22:00 - 87'
Perestroika mea / My Perestroika
S.U.A., Marea Britanie; Robin Hessman; Ce se intampla, documentarul? [571]

MARTY CAFÉ

21:30 - 111'
Orele de rusă / Russian Lessons
Norvegia; Olga Konkaya, Andrei Nekrasov; Focus Norvegia [4C1]

CASTELUL BANFFY - BONȚIDA

21:30 - 85'
Odessa în flăcări / Odessa in Flames
Italia, România; Carmine Gallone; Evenimente speciale [411]

■ DoR de TIFF

Mecanism de festival

În biroul de la România Film, lui Mircea Vădan îi sună telefonul. Des. Iar dacă nu-l sună cineva, sună el, pentru că asta face un coordonator de voluntari: e mereu în priză, pentru ca lucrurile să nu se împotmolească. Mircea, un absolvent de Calculatoare cu umeri lați, are 25 de ani și a intrat în echipa de voluntari acum patru ani. Tot atunci a intrat la TIFF și Vlad Gliga. La început a fost asistent al coordonatorului de voluntari (rolul actual al lui Mircea), dar acum, la 22 de ani, el e coordonatorul. Munca lui și a lui Mircea începe de prin februarie-martie. Înainte, Vlad promova voluntariatul la TIFF pe grupuri, dând sute de mailuri. Acum, de când cu Facebook, e mult mai simplu. După etapa de înscrieri, se fac scurte interviuri cu voluntarii, urmate de distribuirea lor pe departamente (dacă în 2008 erau vreo 180 de voluntari, acum sînt peste 400, împărțiți în 36 de departamente). Anul ăsta, spune Vlad, numai vreo treime din voluntari sînt băieți, iar de băieți e nevoie, pentru că la TIFF e mereu nevoie de brațe zdravene. El crede că motivul numărului mic de băieți e împingerea festivalului în vară și suprapunerea lui cu sesiunea de la Poli.

După începerea festivalului vin și valurile de mici probleme care fac să sune telefoanele lui Mircea și lui Vlad: undeva e nevoie de 20 de voluntari în cîteva minute, cineva renunță și trebuie găsiți înlocuitori. Mircea spune că munca lui cere rezistență mare la stres și mult calm, care vin odată cu experiența.

La filme nu prea apucă să meargă - acum doi ani, Mircea a reușit să vadă două jumătăți. Anul ăsta a prins cinci minute dintr-un film, iar Vlad n-a văzut încă nimic. Au un mecanism de uns.

- Gabriela Pițurlea

ÎN CURÂND
LANSĂM #6

■ Must see

Fochistul

Fochistul trăiește undeva într-un subsol de la periferiile unui oraș decrepit de la capătul lumii. Epava împotmolită într-o poveste pe care o tot scrie și rescrie fostul erou al Uniunii Sovietice are puțini vizitatori. Fiica lui care vine să-i ceară banii de pensie, două fete care vin să privească focul și doi foști camarazi de arme care vin să utilizeze enormele incineratoare pentru a se descotorosi de cadavre. *Auteur* al unor capodopere crude și insolite (*Gruz 200*, *Mortify*) lipsite de speranță, izbăvire sau repere morale, Alexei Balabanov este poetul unor dezolări și ferocități pe care numai enormitatea Mamei Rusii le poate zămisi sau cuprinde. Ieșită din orice alt cinema decît cel rus și pusă pe peliculă de oricare alt regizor, drama vete-

ranului de război rămas cu sechele și manevrat de toți cei din jur pentru scopuri deloc nobile ar fi fost un film greoi, stîlcit de durerile și neputințele unei societăți aflate în derivă. Dotat cu cinismul ludic al *auteur*ilor deplin conștienți de abilitatea proprie și personală de a atinge perfecțiunea, Balabanov își alege un soundtrack absurd (disco rusesc cu sintetizatoare, melancolii și chitari spaniole jucăușe) și îl refolosește pînă dincolo de pînzele albe. Arta nu trebuie să fie *entertaining* și *Fochistul* este o poveste deloc recomandabilă firilor sensibile, despre modul în care lecția fundamentală a războiului (violența este facilă) continuă să facă victime și după încheierea ostilităților.

- Cristi Mărculescu

■ Piața Unirii

Seniorii

Parcă pentru a compensa pentru toate filmele complicate și disturbante ale conaționalului său LvT și pentru a arăta ca optimismul poate fi adus în cinema și fără filme tezisist-oscariate (dap, e vorba de *Haevnen-ul* lui madam Bier) danezul Nikolaj Steen semnează *Oldboys*. Exemplu de "little feel-good movie" *Seniorii* este venit din școala americană de comedie indie și amalgamează alte două chestiuni specifice cinema-ului american: road-movie și buddy movie. Călătoria este dublă: un autobuz plin cu o echipă de fotbal alcătuită exclusiv din seniori danezi și o

mașină cu trei ocupanți (și ei danezi) transversează vecina Suedie. Bătrârii fotbalști trebuie să ajungă la un meci amical cu o echipă a poliției. Sunt în minus cu un om: discretul Vagn, pe care efectiv l-au uitat într-o benzinărie. Oferindu-I astfel șansa unei aventuri alături de un june jefuitor de benzinării. Un film plăcut și lipsit de orice pretenții din care puteți afla ce-ar avea de discutat un delictvenmt pasionat de cărțile de "îmbunătățire personală" și un om de serviciu colecționar de monede, cât de istorico-adolescentini pot fi buncii lăsați în libertate și cum se îngroapă cîinii de talie mică.

■ TIFFarul de 10

Dora Reich, în sfîrșit în concediu la TIFF

După 9 ani de TIFF în care lipsa timpului liber i-a permis să ajungă doar la filmele proiectate seara, la ediția 10 s-a hotărît să rezolve elegant problema. Anul acesta, în perioada 3-12 iunie, și-a luat concediu. Ea este Dora Reich, are 27 de ani și se consideră TIFFAR. Ce caută la TIFF? Povești. Povești pe care le aglomerează în timpul ei liber și cărora le permite să îi schimbe perspectivele, ideile, preferințele și chiar ritmul de viață. Asta pentru că o zi de TIFF pentru ea arată astfel: se trezește devreme, se spală pe dinți, ia micul dejun și își pregătește pachetul pentru pauzele de masă dintre filme. Urmează bifarea filmelor și drumul către locațiile unde vor fi proiectate. Cel mai mare compromis de la TIFF e sacrificarea

concediului de tot anul, dar nu-l vede ca pe un compromis. Care este filmul care a marcat-o la TIFF? *Antichristul* lui Lars von Trier. Amintiri frumoase? Greu de selectat, dar își amintește zîmbind de momentul în care a stat la cîteva metri de Wim Wenders și de Claudia Cardinale.

EducaTUFF

Lumea văzută de Simon

Simon nu e deloc un adolescent ușor de tolerat. Sindromul Asperger îl face pe băiat să aibă manii, obsesiile, fobii și impulsuri aberante pentru cei din jur și mai cu

seamă pentru părinții lui, care ori îl ceartă, ori îl mituiesc ca să-l calmeze. Fratele mai mare, Sam, e singurul în preajma căruia adolescentul se simte bine. Relația celor doi, deși e evident disfunc-

țională, pare atât de minunată, de fascinantă și de ludică încât adesea disfuncționalitatea asociată cu boala aproape nu se observă. Lui Simon nu îi plac schimbările, iar Sam nu-i dă de ales atunci când pleacă din casa părinților pentru a locui cu iubita sa, Frida. Plecarea lui Sam devine un eveniment dramatic care zguduie lumea lui Simon, iar adolescentul înalt și ciolanos face singurul lucru pe care îl face atunci când ceva nu îi convine – se aruncă într-un butoi metalic, își trage capacul peste și se prefăce că orbitează într-o navă în jurul Pământului. Ca de obicei, numai Sam îl poate convinge pe Simon să intre pe recepție și să comunice cu baza odată ce a plecat pe orbită. Soluția negocierilor purtate între cei doi frați cosmonauți-imaginari e aceea de a mai face o schimbare. Nu doar Sam va pleca de acasă, ci și Simon, iar Frida nu va avea niciun cuvânt de spus - ei i se dă sarcina precisă de a spăla vasele și de a sta departe de Simon.

– Raluca Bugnar

Wasted Youth

Gandu

Gandu – în traducere liberă „fund”, „nemernic” sau „ratat” e un low-budget hindi care pare că se străduiește să schimbe opinia publicului despre filmul indian, asociat în general cu super-producțiile bollywoodiene. O face prin lipsa aproape totală a culorii și decorurilor, nu doar nuditate integrală (care e oricum neobișnuită în filmele indiene), ci chiar și scene explicite de sex și masturbare, filmarea cu handycam-ul, scoaterea în evidență a tehnicilor de montaj, folosirea de cut-uri rapide, split-

screen-uri, suprapuneri de text peste imagine și o coloană sonoră rap/rock/alternative (Five Little Indians care vor concerta la TIFF în zilele următoare).

Protagonistul e un tânăr pierde-vără frustrat de viața sa în unul din cartierele sărace ale Calcuttei. Își cumpără țigări și iarbă din banii pe care îi fură din portofelul amantului mamei lui când cei doi fac sex. Gandu visează să ajungă vedetă rap, singura soluție pentru a-și putea exprima furia și pentru a nu trebui să se integreze în sistem și să lucreze ca prietenul său Ricksha. Cei doi

pleacă într-o călătorie în afara orașului, se droghează intens și sfîrșesc prin a nu mai putea deosebi realitatea de halucinație. Regizorul Kausik Mukherjee (sau „Q”, cum semnează filmul) încadrează Gandu ca musical rap, dar structura narativă deliberat fragmentată îl recomandă mai degrabă ca un eseu vizual cu o teză socială (prin prezentarea neromanticizată a vieții marginalilor dintr-o Indie a prezentului) și una cinematografică (propunând un alt fel de filme indiene).

– Radu Meza

Supernova

Fericirea mea

De la Song of Joy (Nick Cave & The Bad Seeds, pe albumul Murder Ballads) nu am întâlnit o chestie cu joy în titlu care să conțină atât de multe nefericiri sinistre. Logic fiind vorba de cinema rusesc de artă, ar fi fost chiar absurd ca filmul lui Sergei Loznitsa să debordeze de happiness, joie de vivre sau optimism. Dar un avertisment se cere făcut: nu vă așteptați să ieșiți bine-dispuși sau cu o idee clară despre ordinea (logică sau cronologică) a faptelor, actelor și nenorocirilor din prima parte a filmului. Loznitsa își trimite protagonistul cu un camion plin de făină sau cartofi în inima rurală a Rusiei. Unde camionagiul se pierde și autorul, specializat în documentare, nu ratează șansa de a surprinde veridic, realist și friso-

nant realitățile cotidiene. Îl ajută din plin operatorul Oleg Mutu (și, ca să fim mîndri că ni se recunosc talentele pe plan internațional, îl menționez aici și pe Vlad Ivanov care vorbește fluent limba lui Tolstoi). Paradoxal, haosul narativ și neclaritățile temporale constituie fundamentul unui șarm întunecat și intoxicant pe care evenimentele (de la execuții la contrabandă și de la polițiști corupți la violențe anonime în mijlocul pieței de verdețuri) îl degajă. Tot din formarea de documentarist a regizorului derivă și sentimentul, în egală măsură frustrant și incitant, că dincolo de cele arătate există legături bine determinate de destinele unor ruși umili, anonimi și prinși în rețeaua unei maladii colective.

– Cristi Mărculescu

HBO prezintă: Fără limită

Sunetul zgomotului

Amadeus Warnebring e un afon născut într-o familie de muzicieni celebri, băiatul înțelegînd din muzică doar ritmul dat de metronom. Spre dezamăgirea mamei, pianistă de concert, a bunicului compozitor și spre dezgustul fratelui mai mic, dirijor, Amadeus devine polițist. Când niște muzicieni non-conformiști, foști studenți exmatriculați de la Conservator, încep

să transforme cele mai nemuzicale locuri din oraș în sălile lor de concert, Amadeus e singurul în stare să le dea de urmă. Marea operă compusă de trăzniți muzicieni e interpretată la instrumente ce sînt de regulă folosite de medici chirurghi ori de bancheri, însă sunetul care iese nu e deloc zgomotos și iritant. Amadeus, polițistul care îi poartă prenumele lui Mozart, dar urăște muzica, ajunge treptat primul mare fan al vandalilor-muzicieni. Inedita comedie suedeză e un soi de tribut adus muzicianului Östen Warnerbring, un interpret talentat care putea să treacă fără nicio problemă de la jazz la muzică folclorică. Filmul Sunetul Zgomotului a fost distins cu Premiul Tinerilor Critici la Festivalul de Film de la Cannes 2010, Mențiunea Specială a Juriului la Festivalul de Film Fantastic de la Sitges 2010, Premiul Free Spirit și Premiul Publicului – la Festivalul de Film de la Varșovia 2010.

– Raluca Bugnar

■ 3x3 prezentat de Cinemax

Jaco von Dormael

Filmele belgianului Jaco von Dormael, puține la număr și realizate la ceva distanță între ele, au o viziune analitic-nostalgică și definitiv compasivă asupra durerii și evaziunii din fața sfârșiturilor/suferințelor, fiind po-

pulate de personaje cu lipsuri de regulă irecuperabile – handicapuri mentale și fizice, bătrânețe, singurătate și (se pare că e o corvoadă) chiar nemurirea. Filmele lui von Dormael nu-și salvează sau blamează eroii, ci încearcă să interpre-

teze, dulce-distant, ca un placebo cu multe tente suprarealiste, suferința și marginalitatea pe care starea de a nu fi funcțional le provoacă. Tripla de filme prezentă la TIFF reprezintă toată activitatea de regizor-scenarist a lui von Dormael, cele

trei filme fiind realizate pe durata a aproape 20 de ani. *A opta zi* e un fel de *Rain Man* desfășurat în Belgia, despre Harry, un tip "oricare din mulțime" care trăiește singur, despărțit de soție și înstrăinat de copii. Îl întâlnește pe George, care are sindromul Down, un costum frumos și o valiză, și care nu mai vrea în ruptul capului să se întoarcă la sanatoriu. *Buddy movie* prin excelență, comic, rezonant, *A opta zi* e primul film din istoria Cannes-ului care a împărțit premiul pentru

cel mai bun actor în două, câte-o jumătate pentru fiecare suferind.

Toto, eroul e povestea semi-testament, semi autoterapie emoțională prin răzbunare a lui Toto, un bărbat care trăiește cu convingerea că i-a fost furată viața de un personaj, Alfred, care s-a născut în același timp cu el. Afectat de pierderi de memorie și demență, Toto își fabrică mare parte din trecut printr-o serie de pseudo-destine spectaculoase și suprarealiste, toate fiind antrenament pentru mult plănuitul *show down* cu Alfred.

Mr. Nobody, cel mai recent și extravagant film al regizorului, e o fabulă despre ultimul muritor de pe Pământ, Nemo Nobody, care-și povestește viața pe patul de moarte. Toate viețile trecute ale lui Nemo apar ca niște reverii calofile, cu o clasă și o inimă peste *Inception*, chiar și dincolo de delectanta latură SF, e cronică ultimei morți din lume și a dispariției ultimei istorii care nu mai poate fi salvată prin copiere.

– Mark Racz

■ Focus Belgia

Pruncul Iisus din Flandra

Dacă ați văzut deja *The Temptation of St. Tony* și *Even Dwarfs Starved Small*, aveți toate motivele să vă considerați deja versați în domeniul foarte restrictiv al demențelor cinematografice incalificabile și deosebit de memorabile filmate absolutamente sublim în alb-negru. Ce-ar putea egala sau chiar depăși parabolele tripate bazate pe abstractizare, absurdizare și irealism fără jumătăți de măsură? *Pruncul Iisus din Flandra*, vă asigur eu. Ecranizare deosebit de neortodoxă a unei piese de teatru

foarte catolice, mongoloid-splottation halucinant, parabolă biblică veninos de subversivă... ce-ar fi de povestit? Trei persoane încete la cap se costumează în magi, dau cele câștigate din cerșetoria aceasta la săraci și sfârșesc prin a-l întâlni pe Diavol și pe Iisus. Totul prezentat lent, în tablouri încete și splendide inspirate în egală măsură de Bergman și Tarkovski. Poezie vizuală în stare pură, centrată pe simbolistici religioase decorative. Experiență unică și puțin probabil repetabilă.

– Cristi Mărculescu

■ InterogaTUFF

Luminița Cioabă, despre documentarul *Lacrimi rome*

Zilele Diversității la TIFF a scos la lumină o poveste ce nu apare pe nicio pagină de istorie: Holocaustul romilor din România, când mii de oameni au fost trimiși să moară de foame și frig în Transnistria, în timpul celui de-al doilea Război Mondial. Oana Giurgiu, director executiv TIFF, a invitat-o pe Luminița Cioabă, fiica regelui internațional al țiganilor, Ion Cioabă, să-și prezinte documentarul-unicat. Filmul le-a dat supraviețuitorilor romi ocazia de a-și povesti tragedia în fața tuturor, așa cum străbunii Luminiței Cioabă îi povesteau în copilărie la cort și plîngeau. Luminița Cioabă este poetă de limba romani, membră a Uniunii Scriitorilor din România, absolventă a secției Regie și Actorie de la Școala Populară de Arte din Sibiu și a Facultății de Filologie din Sibiu.

Care e geneza filmului?

Filmul este după o idee a tatălui meu, Ion Cioabă, el a vrut să construiască la Sibiu un muzeu al romilor, unde să adune aceste mărturii și nu a putut să construiască decât demisolul. Este nedrept și inuman ca în România să trăiască peste două milioane și jumătate de romi și să nu aibă niciun muzeu. Mai mult, să nu aibă un edificiu cultural. Asta este inacceptabil! În Elveția, unde sînt 500 de mii de romi, au și teatru la Helsinki, au și muzeu. Mulți dintre cei pe care i-ați urmărit cu povestea lor tragică, nu mai sînt în viață, au pășit spre istorie, lăsîndu-ne nouă, în primul rînd tinerilor din noile generații de romi, responsabili-

tatea de a știi ce s-a întîmplat în România. Eu însămi sînt copil al supraviețuitorilor.

Documentarul a mai fost văzut în țară pînă acum?

Mă bucur foarte mult că am putut să prezint acest film și în România, la TIFF. Documentarul este foarte cunoscut dincolo. A apărut în 2006, dar pentru România e o premieră.

Ați scris și o carte despre acest subiect.

Lacrimi rome, o carte prefațată de israelianul Jean Ancel. Este prima carte de istorie romă, un document. Filmul este și el unicat, fiind realizat de o persoană romă și tradus în limba romani, tradus în română, germană și engleză.

Printre vocile din documentar este una inconfundabilă...

Mi-a plăcut întotdeauna Florian Pitiș. Nu mai există o asemenea voce. TeleEnciclopedia... Poeziile sînt scrise de mine. Toți m-au aju-

tat. Cel care cîntă pe fundal în film e Mădălin Voicu.

Deși filmul documentează o tragedie, finalul e unul calm, chiar fericit.

Poporul român i-a primit cu multă dragoste și bucurie la întoarcerea lor, pentru că acești oameni dintotdeauna s-au înțeles extraordinar de bine cu românii pentru că – am să vă dau un singur exemplu – românii nici acum, în 2011, nu au de unde să-și cumpere un cazan de țuică.

Ce urmează în cariera dumneavoastră de cineast?

Vreau să fac partea a doua a filmului, care se va chema *Drumul lacrimilor*. Foarte mulți copii au fost abandonați pe drum, cînd românii s-au întors în România. Al doilea film va fi cu mărturii ale supraviețuitorilor și ruși-ucrainieni care își amintesc ce s-a întîmplat acolo.

– A consemnat Raluca Bugnar

■ Eveniment

Călătoria epică a lui F.O.C.A & Mo la TIFF

Nu știm dacă F.O.C.A și al său prieten Mo sînt mai interesați în carne și oase decît în metale virtuale reciclate, dar vom afla astăzi la ora 21.30 la Meeting Point TIFF. Primarele creative de la Creative Monkeyz vin să dezbate problemele Robotzilor, aduc cu ei o proiecție maraton a celor 19 episoade-pilule din serialul mega-hit și își fac la TIFF intrarea în lumea muzicală. După proiecție, Ramona, Codin, Mihai și Cezar vor răspunde la întrebările celor care vor să afle cîte ceva din secretele celor mai populari roboți expirați din filmul românesc. Seara se încheie cu o petrecere marca ROBOTZI: în clubul Obsession, începînd cu ora 23:00, va avea loc lansarea oficială a primei piese de pe albumul "ROBOTZI - Best of Greatest Hits Ever", care va apărea în cursul acestei veri.

■ Teatru la TIFF

ASTĂZI:

Roșia Montană pe linie fizică și pe linie politică.

Cel mai bun spectacol pe un text contemporan românesc din cadrul Festivalului Dramaturgiei Românești.

Teatru Maghiar
ora 19.00

■ InterogaTUFF & Panel

Michael Madsen și documentarul său pentru 100.000 de ani

Documentarul *Into Eternity / În Eternitate* prezintă prima și singura construcție post-umană: Onkalo din Finlanda, o bază subterană, o ascunzătoare pentru deșeurile nucleare a cărei construcție va dura 100 de ani și care va rezista 100.000 de ani.

Credit foto: Vlad Gherman

Proiecția filmului a fost urmată de o sesiune de discuții și dezbateri cu Michael Madsen, regizorul filmului, Antonius Gheorghe Sorescu, director al Departamentului de Administrare Națională a Deșeurilor Radioactive (DANDRAD) din cadrul ANDR, Adrian Jelev – Șeful Securității Nucleare în cadrul Societății Nuclearelectrice, Ioana Ciuta – Director Executiv al Asociației „Terra Mileniul III”, referitoare la depozitarea în siguranță a deșeurilor nucleare.

Cum v-a venit ideea documentarului?

Michael Madsen: Păi, stăteam în picioare și spălam vasele, ascultând radioul, fiindcă altfel mă plictisesc foarte tare. Era programul de știri și anunțau că în Finlanda construiesc acest buncăr, iar perioada de timp despre care discutau m-a atras în mod special – 100.000 de ani. Atunci am realizat că undeva trebuie să fie niște oameni care, într-un fel sau altul, pot să înțeleagă, să cuprindă cu mintea ce înseamnă 100.000 de ani – lucru de care eu nu sînt în stare.

Credeți că soluția găsită de finlandezi este cea bună?

Michael Madsen: Cred că ceva trebuie făcut cu deșeurile nucleare, fiindcă acestea există. Când i-am întrebat pe inginerii din Finlanda dacă există țări care nu vor fi niciodată capabile să facă asta, mi-au spus că Japonia, de exemplu, nu poate construi un astfel de depozit din cauza mediului instabil și al cutremurelor. Finlandezii au făcut 30 de ani de cercetări asupra rocilor din subteranul țării. Probabil că nu fiecare țară poate să rezolve problema propriilor deșeurii nucleare.

Care este situația României?

Ioana Ciuta: România are deșeurii nucleare cu radioactivitate scăzută și medie. Construcția unui depozit pentru ele este încă în faza studiilor de fezabilitate. Din moment ce avem această problemă de atîția ani, iar oamenii nu au reușit să găsească o soluție, întrebarea mea e de ce mai construim reactoare noi, de ce agravăm problema.

Antonius Gheorghe Sorescu: Filmul vorbește numai despre depozitarea combustibilului nuclear uzat, nu despre deșeurile radioactive solide. Prima noastră prioritate este de a amenaja un depozit pentru deșeurile cu radiații joase și medii.

Acest depozit va fi așezat, conform planului actual, lângă centrala nucleară de la Cernavodă, la Saligny. Deocamdată nu avem un astfel de depozit, deșeurile de la Cernavodă fiind acum depozitate sub apă sau în magazii uscate, prima soluție fiind viabilă pentru 6 ani și a doua pentru cel puțin 50 de ani.

Modelul Finlandei va fi replicat și în alte părți de lume?

Michael Madsen: Toate țările care iau acum în considerare construcția unui depozit pentru deșeurile nucleare folosesc un proiect similar cu cel al Finlandei. În multe feluri, Finlanda e un model pentru toți ceilalți. Cred că multe țări așteaptă să vadă întâi dacă ei vor reuși, adică dacă vor primi toate aprobările necesare, fiindcă pentru a ști cu adevărat dacă proiectul e de succes, ar trebui să vedem ce se întâmplă peste 100.000 de ani. În Finlanda e așteptată Epoca de Gheață, care va veni în timpul celor 100.000 de ani și care este, în multe feluri, similară cu un cutremur, căci solul va fi tasat 100 de metri, iar ei se tem de crăpăturile ce vor apărea atunci în roca în care a fost săpat depozitul nuclear. Pe de altă parte, finlandezii speră să vină

Epoca de Gheață fiindcă asta va înlătura cu siguranță orice formă de civilizație umană de la suprafață, iar asta va însemna că deșeurile nucleare vor rămîne în siguranță. Atunci cînd ei vorbesc despre nevoia de a ascunde deșeurile nucleare, e pentru că se tem cu adevărat de curiozitatea umană. Eu cred că pentru noi, curiozitatea umană e o calitate extraordinară și cred că asta ne-a adus la civilizația pe care o avem acum.

Dacă ar fi să alegeți dumneavoastră, le-ați lăsa mesaje oamenilor de peste 100.000 de ani cu privire la deșeurile nucleare sau ați ascunde totul?

Michael Madsen: Înțeleg argumentele celor care vor să ascundă acest depozit, dar este oare posibil să crezi uitarea? În mintea mea, contrargumentul cel mai puternic pentru ascunderea depozitului radioactiv este că atunci presupui că această construcție este 100% sigură timp de 100.000 de ani, iar asta este o garanție pe un termen extrem de lung. Acum, cînd cumperi un telefon, ai garanție pe doi ani.

S-ar putea înșela specialiștii contemporani care cred că în-**groparea deșeurilor nucleare e soluția bună?**

Michael Madsen: Ei bine, a fost speculat că, poate într-o bună zi, extraterestrii vor vrea să scoată deșeurile nucleare la suprafață fiindcă vor avea nevoie de ele ca hrană. Orice este posibil. Dar eu cred că, deocamdată, speranțele și convingerile legate de deșeurile nucleare au depășit stadiul în care se credea că “mîine” va fi găsită o soluție. Cred că lumea a realizat că această soluție nu ne așteaptă după colț.

Mai sînt și alte soluții?

Michael Madsen: O altă soluție, găsită de specialiști, e ca deșeurile radioactive să fie depozitate în ocean, în locul în care se întîlnesc două plăci tectonice, sub una dintre plăci, iar cealaltă, prin mișcări tectonice, ajunge deasupra. Deșeurile radioactive ar ajunge astfel în mijlocul Pămîntului, iar unii oameni de știință cred că asta ar fi o idee bună. Dar apoi, intră în discuție faptul că oceanul e considerat sursa primordială de viață și există o credință aproape religioasă care ne împiedică să adoptăm această soluție. Apoi, s-ar mai putea forța găuri adînci de cîțiva kilometri și deșeurile radioactive ar putea fi îngropate acolo, dar atunci nu ar mai putea fi scoase.

Cum te-ai simțit în Onkalo?

Michael Madsen: Te simți ca într-un loc unde nu ar trebui să fii. Majoritatea construcțiilor subterane îți dau senzația asta. Filmul a fost făcut într-un tunel aflat la vreo 3.000 de metri sub pămînt. Drumul pînă acolo durează cam 20 de minute cu mașina și urechile îți pleznesc de la schimbarea de presiune. Dar ceea ce e chiar foarte, foarte ciudat acolo e că poți cumva să simți densitatea rocii și presiunea tonelor de rocă de deasupra. Pereții sînt plini de inscripții matematice, numere și marcaje pe unde ar putea să se infiltreze apa, căci apa e cea care va intra și va spăla deșeurile nucleare de acolo, în cele din urmă. Onkalo e doar un mecanism de întîrziere, căci va dispărea și el, doar că dacă va dispărea departe în viitor, pe atunci deșeurile radioactive s-ar putea să nu mai fie periculoase. Dar dacă Onkalo va fi vreodată deschis, inscripțiile acelea cu numere vor fi simbolurile civilizației noastre – o cu totul altă moștenire față de desenele rupestre pe care o lășăm.

A consemnat Raluca Bugnar

Romantic weekend in the CITY!
Un week-end doar pentru voi doi!

Hotel de 5*, șampanie, ciocolată, flori, cină la lumina lumânărilor, pachete SPA pentru cupluri și mult mai mult răsfăț vă vor asigura clipe de neuitat.

CITY PLAZA *****
THE BUSINESS and after-Business HOTEL

The art of taking care...

www.cityhotels.ro

**PROIECȚIILE
DE GALĂ
TIFF 2011**

prezentate de

DRINK ROSÉ
BUVEZ PINK

le Rosé

le Rosé de
MOUTON CADÉT
BORDEAUX ROSÉ
BORDEAUX

PROTEJEAZĂ
tot ce ai mai prețios.

Asigurăm tot ce contează pentru tine.
infoline: 0 8000 800 80
www.groupama.ro

Asigurări

■ Focus Norvegia

Orele de rusă

Andrei Nekrasov și Olga Korskaya au realizat în 2008 un documentar despre războiul ruso-georgian, Nekrasov pornind din Rusia, iar Korskaya din Georgia, pentru a se întâlni în Oseția de Sud. Documentarul de două ore prezintă un dublu efort: acela de a interacționa la fața locului cu cei afectați de război și a aduna cât mai multe date în timpul relativ scurt pe care l-au avut la dispoziție, cât și acela de a edita materialul brut

adunat și de a găsi echivalențe și discrepanțe între dovezile lor și ceea ce susține Moscova. Cei doi descoperă că mare parte din informațiile puse la dispoziție de ruși au fost false și că legitimarea războiului a căzut în circa farmecului (și gazelor) lui Putin în fața blajinilor reporteri nemți și ruși, și nu pe dovezi concrete de agresiune împotriva etnicilor ruși din regiune. *Russian Lessons* nu e pentru cei sensibili sau cei care vor un răspuns definitiv legat de problema georgiană; Nekrasov și Korskaya vin cu o variantă necenzurată a urmărilor bombardamentelor și a ceea ce mai poate fi spus de supraviețuitori după ce familiile le-au fost măcelărite de propria armată națională. Filmul e un document, înainte de toate, despre cum un război fabulat cu foarte multe victime colaterale poate fi ascuns în lumina zilei, la câteva ore de zburat cu avionul de toate instituțiile continentale ale păcii și dreptății. De asemenea, poate fi ghionul proactiv necesar pentru toți activiștii care vor să salveze lumea și altfel decât prin bloguri și seminarii.

– Mark Racz

■ Wasted Youth

Tilt

Alături de un grup de patru prieteni, sintem martorii transformărilor dintr-o societate est-europeană în timpul Războiului Rece. Stash, Gogo, Angel și B-Gum sînt o gașcă de adolescenți din Bulgaria anului 1989, care încearcă să strîngă bani pentru a-și deschide barul visurilor vînzînd pe piața neagră skateboarduri și filme porno. Cei patru sînt coordonați de un bișnițar mai în vîrstă, Snake, un tip uns cu toate alifile, care suspectează că B-Gum începe să trădeze afacerile lor. În timp ce tinerii visează la skateboarduri, haine de marcă și la barul cu numele „Tilt” unde să aibă biliard, jocuri electronice și muzică străină, o mafie se conturează în jur, formată din oameni ce au fost și vor să rămînă influenți. Stash, cel mai idealist dintre cei

patru, e atras de o fată misterioasă și tăcută care pierde vremea de una singură prin piața din centrul orașului. După ce își rupe piciorul încercînd să-i atragă atenția de pe skateboard, Stash reușește să intre în vorbă cu ea și îi află numele - Becky. În continuare, povestea e a unei Julieta și a unui Romeo moderni, s din Bulgaria aflată la un pas de a ieși din comunism. Tatăl lui Becky e un colonel rece și sever care află de afacerile tinerilor delincvenți, iar faptul că fiica sa e îndrăgostită de Stash înrăutățește situația pentru toți. Pentru a scăpa de urmărirea poliției și a cîștiga bani, Stash și prietenii săi fug în Germania, unde tocmai a căzut Zidul Berlinului. Adolescenții devin bărbați trecînd printr-un șir de trădări și deziluzii, mereu la un pas de a fi scoși din joc. Tilt – Game Over. Al doilea titlu bulgăresc din “noul val” de filme cu succese notabile la box-office.

– Raluca Bugnar

■ Supernova

7 păcate iertate

Khoun Maaf este un film bollywoodian atipic din punct de vedere al valorilor morale caracteristice, propunînd ca protagonistă o femeie fatală care își ucide pe rînd bărbații în căutarea iubirii. Regizorul Vishal Bhardwaj își asumă cu mult curaj o peliculă controversată și reușește să creeze un film cu mare potențial atât

pe piața indiană, cît și pe cea internațională.

Susanna Anna-Marie Johannes (Priyanka Chopra), tînăra moștenitoare a unei crescătorii de cai îl ia sub aripa ei pe Arun Kumar – un tînăr orfan îndrăgostit de ea care împreună cu majordomul și servitoarea conacului formează un trio de complici la frămîntările amoroase și violente ale stăpînei. În căutarea iubirii, Susanna

se căsătorește pe rînd cu un maior violent și gelos, un rock star aspirant care devine dependent de heroină, un poet musulman cu o fire aparent romantică, dar în realitate un sadic, un agent rus bigam, inspectorul care anchetează morțile suspecte ale soților săi și un micolog (se ocupă cu studiul ciupercilor) bătrîn. Văzute în mare parte prin ochii tînărului Arun, aceste evenimente construiesc o protagonistă a cărei moralitate e greu de judecat.

Cei pasionați de filmele indiene se vor bucura s-o revadă în cel mai bun rol al său de pînă acum pe Priyanka Chopra din *Don* (filmul cu Shah Rukh Khan de la TIFF 2007), *Kaminey* (tot în regia lui Vishal Bhardwaj) sau mai recentul *Dostana*. Chiar dacă nu este un *pharmoola film*, din *7 păcate iertate* nu lipsesc elementele standard bollywoodiene, imaginea impecabilă, melodrama, machiajul neverosimil și *item song*-urile – nu trebuie ratate *pastișa rock* și *cover-ul hindi după kalinka*.

– Radu Meza

■ HBO prezintă: Fără limită

Bărbat în baie

Omar se pregătește să plece la New York pentru a asista la un festival de film. Are parte de o partidă de sex de adio cu Emmanuel, amantul său (jucat de actorul porno François Sagat), căruia îi spune să dispară din apartament pînă se întoarce. Emmanuel își ocupă timpul prostituîndu-se prin cartier și seducînd adolescenți care aduc întrebător de mult cu Omar, în timp ce Omar se întreține în New York cu Chiara Mastroianni (jucîndu-se pe sine) și începe o toridă și video-documentată

relație cu un student canadian. Dacă n-aveți chef de structură și bun simț narativ, infestatul de penisuri *Homme au bain* merge la țanc. De fapt, e mai mult un colaj al mai multor materiale video pe care regizorul Christophe Honoré le-a adunat și le-a pus cap la cap, avînd fărîma aceea minimă de sens și coeziune cît să poată vinde filmul ca pe un produs de sine stătător. Există mult farmec atît în secțiunea grotesc violent-dulceagă, a la Catherine Breillat, avîndu-l pe Emmanuel în centru (culminînd cu un discurs melodios al

scriitorului Dennis Cooper despre kitchul trupului lui Emmanuel), cît și în periplus somnolent al lui Omar, pe care-l vedem destul de rar, fiind în spatele camerei care înregistrează vignete new yorkeze cu discuții despre artă, politică (cu un sapiențial șofer român de taxi) și niscaiva sex cu hipsterul canadian. *Homme au bain* e printre ofertele pe muchia ale TIFF-ului curent, delirant și voyeuristic cît să devină una dintre legendarele plăceri vinovate.

– Mark Racz

TenarisSilcotub takes TIFF further

Selected movies from TIFF will reach audiences in Zalău and Călărași with the help of TenarisSilcotub, the leading Romanian seamless steel pipe producer. The movie marathon began earlier this year in both cities where the company is active, with CINEFORUM - a project bringing the best Romanian and South American movies to audiences who have little access to the art of cinema.

Now, TenarisSilcotub celebrates TIFF by taking the best of the festival to people in Zalău and Călărași, cities with no real cinema screen. It is the fifth year in a row that TenarisSilcotub is one of the festival's main supporters.

Being open to different cultures, promoting cultural integration, exchanging information about different realities, these are the values promoted by TenarisSilcotub through the cultural component of the company's social responsibility programs, which reflect its commitment to the community it is part of.

SUPERNOVA

powered by

Electrogrup ^{ES}

ambient®

casa casei tale

www.ambient.ro

Marele Premiu

Livrat de *sure we can*

The Cinematographer / Producer

I have been lucky to know a lot of great cinematographers, from Eisenstein's Andrei Moskvin to Bergman's Sven Nykvist. Every one, I discovered, shared the self-same dedication to script and director (so long as it was deserved), the same total dictatorship in his own department - and the same determination to stay very far from anything to do with organisation and the production end of things. Hence Oleg Mutu (one of the two recipients of this year's Special TIFF Awards) is something of a historic exception, in combining the roles of producer and cinematographer.

Looking back, though, the combination has come about as something of a family affair. After a start in television, Mutu's first film assignments were shorts by Cristian Mungiu and Hanno Höfer, and the

three - all former schoolmates - were later to become partners in their own company, Mobra Films, which was to produce 4 MONTHS, 3 WEEKS, 2 DAYS and TALES FROM THE GOLDEN AGE. Even before Mobra, however, Mutu had already contributed significantly to the explosion of New Romanian Cinema, as cinematographer of Cristi Puiu's short, CIGARETTES AND COFFEE and the internationally groundbreaking THE DEATH OF MR LAZARESCU.

In recent interviews Mutu has said that the trio were impelled to establish their own production out of dissatisfaction with the status quo. It makes everything go much smoother, he says, even if it is sometimes exhausting to attempt both functions simultaneously.

Mutu is insistent that he aims to avoid imposing a preconceived

personal style on his films. Starting with advance study of each script and project, he firmly defines the right style for each individual film before he begins. This is dramatically demonstrated in the very different "look" of the two non-Romanian films showing in this year's TIFF, both shot by Mutu in the Ukraine, Sergei Loznitsa's MY JOY and Alexander Mindadze's INNOCENT SATURDAY.

THEATRE TIFF POLANSKI, POLANSKI

Sunday saw a propitious launch for a new festival initiative, "Theatre TIFF", with the New York-originated production POLANSKI, POLANSKI, a one-man performance by Grant Neale, written by Saviana Stanescu and directed by Tamilla Woodward. The one-hour event is an unflinching speculation on what might have gone on in Polanski's mind, at various stages of the drama that has rolled inexorably on since the night in 1977 when he was arrested on seven charges relating to his relations with a 13-year-old girl, in the house of Jack Nicholson. It is intriguing to speculate on the likely reactions to this imagined scenario of Polanski himself and the American prosecutors - tireless after 34 years - should they encounter it.

The play has three acts. The first and most startling describes the original relations with the child, verbosely and colourfully commented by the perpetrator; the second finds him embarking on

the flight from Los Angeles to exile, while still on bail; the third, his house arrest in Switzerland, tagged with an electronic ankle bracelet. Neale's Polanski commentates it all with a combination of irony and self-pity, self accusation and self justification, and the inescapable mythomania of a great story-tel-

ler. Mystically, in the course of the show, Neale, a precise and untiring physical actor, more and more takes on the facial likeness of Polanski. Sorry if you missed it - but with luck there will be future editions of Theatre TIFF.

- David Robinson

Preview to Industry Events

MEDIA Programme support for producers. Focus: Romania&Hungary - presented by Valentina Miu, Head of MEDIA Desk Romania.

Special guest: Enikő Kiss, Head of MEDIA Desk, Hungary.
June 9th, 12.00, TIFF Lounge, Unirii Square.

Panel on *Regional cooperation for postproduction, distribution and exhibition of feature films.*

June 9th, 15:00-18:00, BNR hall; access on badge.

10 YEARS of the Romanian New Wave in the U.S. and internationally - Panel & launch of the special edition of *aperiTIFF - Romanian Cinema 2011*, the second annual special magazin about Romanian cinema today, published in collaboration with the Romanian Cultural Institute -
June 9th, 17:00-18:00, TIFF Lounge, Unirii Square.

Workshop: Thomas Mai presentation on "*Crowdfunding, Social Media and Distribution 2.0*"

June 10th, 10.00 - 17.00, BNR hall; entrance fee: 30 lei. Write to workshop@tiff.ro to register!

The Cinema Lesson presented by Cristi Puiu
June 10th, 11:00-13:00, TIFF Lounge, Unirii Square.

Film talk with Valdis Oskarsdottir
June 10th, 15:00, TIFF Lounge, Unirii Square)

Ten Years and Counting

This is another text written in the AperiTUFF Special Edition to be launched on June 10 at TIFF Lounge, celebrating 10 years of the Romanian new wave and 10 years of TIFF.

Few of the many people who know him would sense that, behind his light-hearted attitude and edgy sense of humor, Mihai Chirilov is an obsessive cinema nerd and a stubborn workaholic. Mihai Chirilov (who some call Chiri, some Cristi and some Mihai – although the latter is only his nom de plume) is, I strongly believe, the creatively passionate heartbeat of the Transylvania International Film Festival. Tudor Giurgiu, the founder and president of the festival, proved his mettle as a sharp entrepreneur and

a visionary manager when he made the lucky and very inspired choice of picking Mihai as artistic lead and head programmer for TIFF.

TIFF is in every way a pioneering organization. It started from scratch, out of genuine idealism, and became both an internationally-renowned event and a high-spirited cinematic hub. Chirilov's daring choices, combined with his comprehensive knowledge of the international film arena and a determined taste for uncompromising artistic endeavors, gives TIFF its distinctive flavor. This is especially compelling as the festival takes place in a profoundly traditional cultural context, and the risk of irritating the local conservative sensitivities always runs high. Astutely bridging local pride and the younger generation's hunger for less conformist art forms, TIFF gradually achieved mainstream acceptance over the course of ten years. This is due in great part to the mix of irreverence and solid cosmopolitan touches in its programming policy. Chirilov is not the kind to brag about it. The truth

is that TIFF would have grown up without him. But the festival's content would have been, no doubt, a pale shadow of what it is today, and cinema fans would have surely contemplated a less dazzling and lively event.

Sometimes anniversaries also have something sad about them. A lifelong friend and mentor for Mihai Chirilov, the brilliant film critic and irreplaceable film lover and supporter Alex. Leo Şerban passed away in April, leaving us to count him among the stars. Chiri admired and loved him dearly, as did we and many others. Mihai was in the middle of the preparations for the festival when Leo died, but he didn't waver. It's rare to see Chiri publicly emotional. As someone who has known loss since childhood, he also knows that, like in *Magnolia* – one of his favorite movies – the only possible way to find atonement is to briskly and irreversibly move forward.

– Corina Şuteu

Director of Romanian Cultural Institute in New York

This magazine is living proof that there's plenty to celebrate in 2011: 10 years since the release of Cristi Puiu's *Stuff and Dough*; 10 years of worldwide supremacy for the New Romanian Cinema; the 10th edition of TIFF; and, last but not least, the first complete retrospective of Lucian Pintilie's work (consisting of 10 feature films, plus a short) ever to be shown in Romania, at

TIFF. I cheer to each of these anniversaries, but at the end of the day, all I am left with is a rather dark celebration. This is why

I dedicate this special issue to Alex. Leo Şerban, the 10-star cinema buff and the priceless friend to whom I owe everything I know about film, and who is no longer

here to join us today in honoring the New Romanian Cinema. He is here with us, though, by contributing to this very magazine with a 10-year old piece on *Stuff and*

Dough, his most recent essay on the New Romanian Cinema (originally published in

Film Comment) and his last article, unfinished, about Lucian Pintilie's film career.

To quote his own words about Cristian Nemescu: Romanian cinema desperately needs a new Alex. Leo Şerban – “the gentle, joyful and flexible flamboyant post-modernist whose legacy is, sadly, post mortem.”

Mihai Chirilov

Artistic Director, Transylvania International Film Festival

Inventatorii automobilului salută cei 10 ani de TIFF!

În anul 1886 am inventat automobilul, iar astăzi pasiunea noastră pentru inovație este mai puternică decât oricând. Ne aflăm în continuă cercetare și dezvoltare, de la sisteme electrice de propulsie până la tehnologii bazate pe pile de combustibil, pentru că planuim să fim înaintea timpului așa cum am fost și în ultimii 125 de ani. www.mercedes-benz.ro/125

125! ani de inovație

Mercedes-Benz
The best or nothing.

■ HBO prezintă: Ce se întâmplă, documentarule?

Jiro visează la Sushi

Jiro, un shokunin (artizan) al preparării sushi-ului în vîrstă de 85 de ani conduce Sukiya-bashi Jiro - probabil cel mai cunoscut și apreciat restaurant de sushi din Tokyo. În pofida faptului că restaurantul e mic, are doar 10 locuri și nu are toaletă, în catalogul Michelin al restaurantelor figurează cu trei stele - asta însemnînd că merită să mergi la Tokyo din orice parte a lumii doar pentru a mânca acolo. În testimoniale, criticii culinari se întrec în a lăuda arta lui Jiro și a bucătarilor săi, susținînd că nimeni niciodată n-a avut o experiență neplăcută.

Documentarul lui David Gelb se concentrează pe bătrînul bucătar legendar (de altfel caricatural ca apariție), mistificîndu-l, prezentîndu-l ca un sfînt, valorificîndu-i la maxim filozofia de viață, căutarea perpetuă a perfecțiunii în meserie, urmărindu-l pe traseul zilnic, prezentîndu-l în restaurant sau la piață cînd licitează pentru cei mai buni pești. Presărat cu close-up-uri spectaculoase ale felurilor tipuri de sushi servite impecabil, *Jiro visează la sushi* face spectatorul să-și dorească să dea iama-n cel mai apropiat restaurant japonez. Filmul

fetișizează specificul japonez (de la sushi la filozofia de viață) pentru o audiență eminentemente vestică și cum excentricitatea japoneză e foarte la modă în ultima vreme, succesul e ca și garantat, fără a fi nevoie de o structură narativă foarte bine pusă la punct sau de urmărirea în profunzime a personajelor. Și ca să vă cadă bine sushi-ul de după film: un meniu în restaurantul lui Jiro costă de la 300 de dolari în sus și unii clienți își fac rezervare cu aproximativ un an înainte.

— Radu Meza

■ Supernova

Undeva

Refugiu al actorilor aflați în pauze (voluntare au ba) de lucru, loc de zăcere, refacere, distrugere și distracție pentru femeiuști și bărbați veniți de nicăieri care speră că poate vor avea șansa de a ajunge în patul cui trebuie, Chateau Marmont este localizat undeva pe miticul Sunset Blvd. După figuri, nume și fițe ilustre (de la James Dean și Elizabeth Taylor pînă la QT și Eva Longoria) a venit și rîndul lui Johnny Marco (Stephen Dorff), vedetă de mic calibru și actor aflat între roluri, să fie oaspete la Marmont. Plictisit extrem de masaje, anturaje, țigări, piscină și pepturi generos augmentate chirurgical, Johnny are șansa de a se regăsi odată cu inopinată vizită a fiicei sale pre-adolescente. Urmează un voiaj în Italia al lui Johnny și ploada se va dovedi o adevărată binecuvîntare. Tot dintr-un voiaj în Italia filmul Sofiei Coppola s-a

întors recompensat cu un Leu de Aur. Înminat la Veneția de către QT și contestat pe la colțuri. Ce face din filmul aparent drăguț dar plicticos al doamnei Coppola ceva demn de vizionat? Talentul nativ al regizoarei, care are abilitatea deloc neglijabilă de a implementa optimismul într-un teritoriu narativ aflat la intersecția dintre Fellini (Toby Dammit) și universul dezabuzat al personajelor lui Brett Easton Ellis. Modul în care Stephen Dorff înțelege șansa care i se oferă și se joacă natural și dezinvolt cu un personaj care-i seamănă cam mult (actor fățos, cu ceva talent, căzut în mocirla unei faime de mîna a doua). Umorel fin și impecabil inserat în film, care duce la cîteva momente memorabile. Și juna Fanning (Elle, sora mică a Dakotei), admirabilă în rolul unei puștoaice normale, o non-lolită deloc răzvrătită.

— Cristi Mărculescu

■ HBO prezintă: Fără limită

Amintiri despre supradezvoltare

În 1968, Edmundo Desnoes scria scenariul la *Amintiri despre subdezvoltare* pe baza cărui regizorul Tomás Gutiérrez Alea a realizat unul dintre cele mai cunoscute filme cubaneze. Tînărul regizor Miguel Coyula reușește recent să colaboreze cu același scriitor cubanez în Statele Unite și să realizeze împreună *Amintiri despre supradezvoltare*, o continuare a primului film cu un mult mai pronunțat accent autobiografic. Protagonistul Sergio scrie, predă și ține prelegeri despre revoluția cubaneză, susținînd unele dintre ideile socialiste ale aces-

tea deși trăiește în lumea vestică, ale cărei mari revoluții devin rînd pe rînd subiectul unor comentarii critice copioase. Obsesiile sexuale ale imigrantului cubanez de vîrstă mijlocie sînt prezentate în diferite forme, dar întotdeauna fără falsa pudoare a filmului mainstream, subliniind pînă la urmă normalitatea unor astfel de angoase. Abordarea foarte curajoasă a unor subiecte sensibile, atenția la detalii, calitatea intelectuală a discursului critic pe teme socio-politice recomandă filmul ca un exemplu demn de urmat pentru realizatorii independenți. Un spectacol vizu-

al unic, axîndu-se foarte mult pe animații realizate din colaje foto și video (amintind cîteodată de satira vizuală practică de Terry Gilliam), pe efecte vizuale surprinzătoare care reflectă percepția realității de către personaj. Minuțiozitatea de care dă dovadă regizorul Miguel Coyula e impresionantă, dar a făcut ca filmul să fie realizat pe durata a 5 ani. Avînd în vedere că *Amintiri despre supradezvoltare* a cîștigat deja patru premii la festivaluri de film în 2011, s-ar putea spune că a meritat.

— Radu Meza

■ Treci pe la Cocktail Bar!

Pînă pe 9 iunie, TIFF a amenajat pentru tine la Hotel Continental un Cocktail Bar. E chestie de atmosferă: vino să te lăfăi pe canapele stil, să admiri expoziția fabuloasă a Doinei Levintza, în fața unei alegeri consistente de cocktailuri, răcoritoare și energizante.

10 ediții în 10 portrete

05. INVITATUL STRĂIN

Cine ar fi crezut că TIFF-ul va deveni într-un timp atât de scurt, dintr-o destinație exotica trecută sub titulatura "niște vai mama lor care ar face bine să-mi zică mersi că i-am onorat cu prezența", într-un punct nodal al sărbătorilor cinefil-dionisiace? În niciun caz "pionierii" care încercau, temători, instabilul și tenebrosul pământ transilvănean. Cei mai temerari le șopteau ghizilor, de cum coborau din avion, să le prezinte un vampir, cei mai "horny" cereau să beneficieze de farmecele specialităților picante locale, în cea mai bună tradiție a turismului sexual. Foarte puțini veneau pentru cinema sau luau în serios festivalul. A durat ceva ca să le intre în cap că TIFF-ul are în comun cu Thailanda doar prima literă. Dar chiar înainte ca festivalul să-și fi câștigat o reputație, i s-a dus buhul că are suflet și atmosferă. Că are *vibe*. Ceea ce a sedus invitații străini sînt, pînă la urmă, clișeele naționale pe care TIFF-ul le-a scuturat de lemnoșenie: ospitalitatea, entuziasmul, palinca, frumusețea locurilor și a fetelor, petrecerile nebune balcanice.

La TIFF, străinul e într-o "24 hours party mood" și are înțepenită pe față o expresie de beatitudine care nu se datorează vreunor rituri religioase, ci a unor ritualuri sociale stropite din plin cu vin păgîn. Această expresie ușor timpă de fericire amestecată cu stupeoare nu i se șterge de pe față nici atunci cînd dansează în horă pe "Drumurile noastre toate" într-un beci insalubru zis club, nici cînd urmărește ultimul film românesc greu de digerat. La Cluj, el constată că noul val e plin de comedii negre savuroase. Abia dacă are timp să decanteze experiența: cînd îi va derula filmul, acesta va fi, cu siguranță, plin de secvențe halucinante despre care își va aminti toată viața cu aceeași expresie "those were the times".

Evident, printre aceștia se numără și o gramadă de antipatici ca regizorul fițos "sînt prea tare pentru mămăligă", invitatul ce torturează drăguțele voluntare sau guest-ul zgîrcit care, după ce are revelația că o bere în Cluj e 0,001 din ce-ar fi plătit pe un bilet de tramvai în Elveția sau în Croația, decide că în paradisu mocăciunilor nu mai e nevoie să scoată bani din buzunar.

Cine a fost o dată la TIFF, se

va întoarce de cîte ori are ocazia. Jurnaliștii "fidelizați" se bat ca să stea "toată perioada", chiar dacă asta înseamnă ca, din cînd în cînd, să-și mai coboare standardul și să fie excesiv de drăguți cu unele mediocre producții românești (au plîns pe umărul regizorului după o iubire pierdută, undeva pe la 6 dimineața, ascultînd Taraful Haiducilor).

Mai există și invitatul hardcore "am fost la Cluj (?) și îmi amintesc totul prin ceață", dar chiar și acela are etichetă și mulțumește apoi organizatorilor și celor care au avut grijă de el. Pentru că nu-și mai aduce aminte numele, începe emailurile cu "My dearest all"... Dacă e regizor, va vrea să facă filme doar ca să mai ajungă o dată aici. Rareori își dorește ceva în plus față de ceea ce i se oferă... nu comentează că imaginea e spălăcită sau sunetul înfundat, pentru că e deja extra excitat c-a ajuns în competiție, lucru care nu i s-a întîmplat în alte părți. Unii au devenit mascote de-a dreptul și se laudă că au venit la festival de la prima ediție și că n-au ratat nimic. Există și un veritabil minibar al TIFF-ului care se strînge grație invitaților care consideră că e de la sine înțeles că trebuie să vină cu ceva tradițional, așa că se strîng o Wiborovka, un Unicum unguresc, o șliboviță, o rachie, un limoncello.

Anii se schimbă, ca și încadratura pozelor, însă invitatul străin are același zîmbet extaziat.

- Anca Grădinaru

2011
TIFF
Program zilnic
11:00 - 23:00
shop

Meet Renata Racossy,
studenta de la Universitatea
de Artă și Design Cluj-Napoca,
care a imaginat produsele
de merchandise TIFF 2011.

Produsele promoționale TIFF pot fi achiziționate în locațiile:

- Cinema FLORIN PIERCIC
Piața Mihai Viteazul, nr. 11
- TIFF shop EROILOR
Lângă Cinema VICTORIA
- Meeting Point TIFF
Galeria Muzeului de Artă
- URSUS OPEN AIR
Piața Unirii

Mergi la TIFF Merchandise Exhibition (Hotel Continental, 6-9 iunie), și poți vei vedea toate propunerile Renatei și ale colegilor săi.

TIFF

www.tiffv.ro

Intră pe www.tiffv.ro
- platforma video a Festivalului Internațional de Film Transilvania -
și vizionează cele 10 documentare românești de scurtmetraj aduse la TIFF de
Discovery România.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

www.e-icr.ro

Cumperi online:
albume, cărți-eveniment, studii, eseuri, memorii, beletristică, cărți în limbi străine.

Ce ar putea să se afle în această valiză:

- diamante de contrabandă
- 250.000 de euro
- un costum de supererou.

Puterea poveștilor bine spuse: De Neprețuit™

MasterCard crede că talentul de a povesti poate transforma orice lucru banal în ceva captivant.

MasterCard – Sponsor al poveștilor de la TIFF 2011

Alege smartphone-ul care ți se potrivește din cea mai inovativă gamă Nokia

nokia.ro

Nokia C7

Nokia N8

Nokia E7

NOKIA
Connecting People

I-oi da o ofertă de n-a putea-o refuza.

Clujenii apreciază filmele bune. Și noi. Vodafone e partener TIFF

power to you

